

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Äldre har aldrig varit yngre – allt fler kan och vill arbeta längre SOU 2020:69

Myndigheten för arbetsmiljökunskap har fått möjlighet att yttra sig över Delegationen för senior arbetskrafts betänkande, SOU 2020:69. Vår övergripande kommentar är att utredningen är en gedigen genomgång, om synen på seniorer och seniorers möjligheter på arbetsmarknaden ur olika perspektiv. Det finns som vi ser goda förutsättningar för att med utredningen som grund förbättra och verka för ett längre arbetsliv. Delegationens uppdrag har varit att verka för ett mer inkluderande och åldersoberoende synsätt i arbetslivet. Delegationen redovisar sina överväganden, bedömningar och förslag om vilka åtgärder olika aktörer behöver vidta för att ett längre arbetsliv ska kunna åstadkommas för fler. Myndigheten för arbetsmiljökunskap har granskat delegationens förslag med utgångspunkt i hur de bedöms påverka myndighetens uppdrag.

Sammanfattning

Delegationen föreslår att en fast funktion för främjande av ett längre arbetsliv ska inrättas. Huvuduppdraget för den fasta funktionen ska vara att samla in, analysera och sprida forskningsresultat och annan kunskap och erfarenheter som rör senior arbetskraft. Myndigheten för arbetsmiljökunskap stödjer bildandet av en sådan funktion. Vidare instämmer myndigheten i delegationens bedömning att samverkan mellan denna funktion och Myndigheten för arbetsmiljökunskap är viktig för att med samordnade krafter nå förändring och hållbara resultat. Myndigheten för arbetsmiljökunskap har i övrigt inga invändningar mot delegationens rekommendationer och förslag. I nedanstående text lämnar Myndigheten för arbetsmiljökunskap specifikt sina synpunkter enligt utredningens förslag.

6.2.1 Arbetsgivares attityder till senior arbetskraft behöver förbättras

Myndigheten för arbetsmiljökunskap ska enligt sitt uppdrag både samla in samt sprida forskningsbaserad kunskap. Utredningen påpekar vikten av att informera och påverka attityderna till seniorer i syfte att åstadkomma förändrade beteenden hos arbetsgivare, organisationer och enskilda. Utifrån vårt uppdrag kan myndigheten sprida evidensbaserad kunskap, och i samverkan med andra aktörer vara en del i arbetet med att förändra attityder till senior arbetskraft.

6.5.1 Arbetet för ett längre arbetsliv behöver en långsiktig organisatorisk lösning i form av en fast funktion

Myndigheten för arbetsmiljökunskap ser sig som en naturlig samverkanspart till en fast funktion vars huvuduppdrag beskrivs som att samla in, analysera och sprida forskningsresultat och annan kunskap och erfarenheter som rör senior arbetskraft. Utifrån delegationens beskrivning av situationen och behovsanalys stödjer vi därför bildandet av en sådan funktion, som kan arbeta sammanhållet och långsiktigt med dessa frågor.

6.5.2 Funktionens huvuduppdrag ska vara att påverka beteenden genom att samla och sprida kunskap

Funktionens huvuduppdrag överlappar med ett av Myndigheten för arbetsmiljökunskaps kärnuppdrag att samla in, sammanställa och sprida befintlig forskningsbaserad kunskap, även om funktionens uppdrag kommer att vara bredare än arbetsmiljöområdet och med delvis andra syften. Enligt vår bedömning är det därför viktigt med samverkan och samordning, för att undvika dubbelarbete och för att åstadkomma ett effektivt utnyttjande av statens resurser. Myndigheten för arbetsmiljökunskap kan i samverkan med olika aktörer, till exempel en sådan funktion som här föreslås, ta initiativ till kunskapssammanställningar och kunskapsspridning inom arbetsmiljöområdet, i mån av utrymme. Ett annat sätt att styra myndigheten är genom att regeringen tilldelar oss tillfälliga, tidsbestämda uppdrag. Båda tillvägagångssätten är som vi ser det framkomliga vägar i detta sammanhang.

Arbetsmiljön är som delegationen påpekar en viktig faktor vid beslut om att gå i pension. Även den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är viktig för pensionsbeslutet. Det kan i sammanhanget vara värt att notera att Myndigheten för arbetsmiljökunskap för närvarande håller på att ta fram en systematisk litteraturoversikt om ”Den psykosociala arbetsmiljön för senior arbetskraft”. Översikten som fokuserar på risker och friskfaktorer i den psykosociala arbetsmiljön beräknas vara klar för publicering under våren 2021.

6.5.6 Forskningsinsatser behöver överbygga äldreforskning och arbetslivsforskning

Som en del i myndighetens arbete med att ta fram forskningsbaserad kunskap identifieras vid olika projekt kunskapsluckor i granskade forskningsområden. Myndigheten för arbetsmiljökunskap kan tillhandahålla information om viktiga kunskapsbrister som visar var det behövs ny forskning. Denna information kan fungera som incitament för forskningsinsatser med mål att den framtida forskningen ska riktas mot forskningsprojekt som i slutändan gör nytta i vardagen.

Datum:
2021-06-04

Dnr:
21/00054

Detta yttrande har beslutats av generaldirektör Nader Ahmadi. Processledare Mikael Nilsson har varit föredragande.

Gävle, den 4 juni 2021

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Nader Ahmadi', with a large, stylized flourish at the end.

Nader Ahmadi, generaldirektör